

GÜLFEM KARAER

Hipokampüsü
Küçük Bir Kadının
Anıları

DESTEK YAYINLARI: 1416
EDEBİYAT: 424

GÜLFEM KARAER / HİPOKAMPÜSÜ KÜÇÜK BİR KADININ ANILARI

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Selda Terek
Son Okuma: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştu
Sayfa Düzeni: Melike Doğan
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Mart 2021
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-156-4

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkani.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

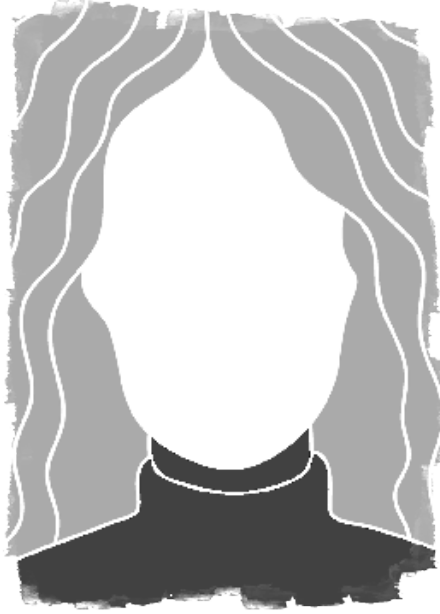
Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

GÜLFEM KARAER

Hipokampüsü Küçük Bir Kadının Anıları

İnsan öldüğü zaman hiç değilse bir süre ölü kalabilmeli...

Teşekkür

Bu kitap için sevdiğim tüm insanlara teşekkür etmek istiyorum. Onların bir kısmı da beni sevdi. Bir kısmı ise sevmedi. Böylece her biri diğerinden daha az önemli olmayan katkıları ile önce beni oluşturdular, sonra da bu kitabı...

Ancak içlerinden ikisi yine de özel olarak anılmayı hak ediyor: Banu Hatipoğlu ve Gaye Gökalp. Gayretleriniz ve dostluğunuz için teşekkür ederim.

Ve Selda Terek...

Editör olarak katkılarının yanında bir mentor ve bir arkadaş olarak da yanımda durduğun için minnettarım.

Defne ve Deniz... Siz zaten hep kalbimdesiniz.

02.01.2021, İstanbul

Editörden Önsöz

Bir gece önce mutfak tezgâhının üzerinde unuttuğum dosyayı ertesi sabah kahve almaya kalktığımda gördüm ve bakıp geri döneyim de bekletmeyeyim Gülfem'i, diyerek açıp okumaya başladım.

“Şu karalamacaya bir göz atabilir misin, bundan bir şey çıkar mı?” diyerek bana verdiğinde çok da üstünde durmamıştım. Onu kıracak değildim, elbette bakardım ama işin açıkçası onca işimin arasında “Bir göz atabilir misin?” vb. angarya gibi gelir bana.

Hipokampüsü Küçük Bir Kadının Anıları. Bu yazıyordu özenle hazırlanmış dosyanın ilk sayfasında. Kahvemi koydum, bir yudum aldım, başladım okumaya. İlk sayfanın sonu ve işte ilk şok anı! Kahvemden ikinci yudumu aldım, yirminci sayfanın sonunda buldum kendimi. Çünkü kitabın sadece yirmi sayfası vardı o dosyada.

Bu nasıl bir dildir? Bu, hayata nasıl bir espri gözlüğüyle bakıştır? Bu nasıl hoş bir anlatımdır? Gözüne ışık tutulmuş tavşan gibi kalakaldım. Pek az yazarda kapılırdım bu hisse. Ve belirtiyim; daha önce yazdığım önsözlerde kimseye böyle sözler söylemişliğim yok.

Lafı uzatmayacağım. Elinizde, sizi beraberinde şahane bir yolculuğa çıkaracak, bilgi ve keyif verecek bir roman tutmaktasınız. Yavaş yavaş, keyfini sürerek okuyun onu ve tadını çıkarın. Kendinize yapın bu iyiliği. Çünkü çok sık rastlamıyoruz böyle müstesna yeteneklere. Kıymetini bilin.

Onun başarılı bir mimar olduğunu ve iyi yazdığını biliyordum ama bu kadar iyi bir yazar olduğunu tahmin etmemiştim.

Yolun açık, kalemin zgr olsun Gülfem Karaer...

Saygı ve sevgilerimle...

Selda Terek

“... Ve en kötüsü de, seni sürekli hayal kırıklığına uğratan birini sevmeye devam etmektir...”

– Dr. House MD.’den

“Doğruyu söylemeden,
doğruyu söylemenin bir yolunu bulmalıyım.”

– Simone de Beauvoir

Yazmak istediğim cümlelerin üzerine Márquez’in gölgesi düşüyor.

Güneşli, sere serpe bir tarla yerine, ara sokaktaki apartmanın arka balkonunda bir yağ tenekesine dikmişler beni. Ev sahibi teyze, çitlemekten sıkıldığı çekirdekleri el kadar toprağın üzerine atıvermiş. Tenekem balkon korkuluğuna yakın havadar bir yerde duruyor ama köklerimin yarısı dışarıda kaldığından pek gelişmemişim. Gövdem incecik, yapraklarım küçük... Yazgıma küskünüm. Yine de içimde hâlâ sağa sola bakınarak güneşini arayan bir şeyler var. Lakin mahallemiz gökdelenlerle dolu. Günün hangi saatinde olduğumuz fark etmiyor, birinden birinin gölgesi illa ki üzerime düşüyor.

Başımı kaldırıp bakınca, komşu binaların aslında Márquez’in kitapları olduğunu görüyorum. Allahım nasıl olacak, kısıldığım bu kapandan nasıl çıkacağım derken yan taraftan bir pencere açılıyor. Hizmetçi kız masa örtüsünü silkeliyor. Başımdan aşağı kıvrıntılar ile birlikte *Yüzyıllık Yalnızlık* yağıyor.

Büyük yazarların hevesli amatörlere yaptığını Márquez de bana yapıyor; ruhumu esir alıyor. *Kırmızı Pazartesi*'nin kapağı-

ni açtığımdan beri, babaannesinden dinlediği masalları kayıtsızca anlatan bu adamın kurduğu cümlelerin kölesiyim. Kitaplarını okudukça, belagatim gözüme o kadar zavallı, o kadar perişan, anlamsız ve kifayetsiz görünüyor ki yazmak istediğimde veya konuşmak için ağzımı açtığımda, yabancı dilde bildiri hazırlayan genç akademisyenler gibi kızarıp bozarmaya başlıyorum. Fakat bir ihtimal yeniden iyi hissedebilmek için aklıma yazmaktan başka çare de gelmiyor. Güneşe hasret günebakan gibiyim. Ne yapıp edip bu balkondan kaçmam lazım. Böyle giderse önümüzdeki kışı çıkaramam.

İyi de yazmak ne alaka? Ayağına taş dokunsa “Hayatımı yazsam roman olur” diyerek ortalığa fırlayan dangalaklardan birine mi dönüştüm acaba? İçimden bir ses “Bi bok olmaz senin hayatından” dediğine göre, onlardan biri değilim. En azından gerçekle bağlantım henüz kesilmemiş. Ben dahil kimseye bir faydası olmayan yaşamımın, üstelik birçoğu da aptallığımdan sebep felaketlerini anlatarak, edebiyat tarihinin gidişatını değiştirmeye çalışmak gibi bir amacım da yok. Esasen, kaderin hinlik olsun diye açtığı pencereden, ölümün kimseyi öldürmediğini görmek talihsizliğine uğramış bir faniyim. Her şeyin iyi de olsa, kötü de olsa bir sona varacağını bilmenin ilahi tesellisini yitirmişim. Eşim yok, dostum yok, sevgilim yok, komşu gününe gitmem, bardan adam kaldırmam. Bir tek çalışma masamın üzerinde duran kâğıdım ve kalemim kalmış elimde... Diyeceğim odur ki yazmayayım da ne yapayım?

Yine de Efhem burada olsaydı, yazmazdım herhalde. Veya Alnabil... Ah Alnabil! İsmi anınca içim nasıl da sızladı yine. Üçümüzün Efhem’in evinin terasında oturmamız, güneş denizin üzerinden batarken sohbet etmemiz, bazı geceler salondaki koltuk-

larda uyuklamamız, benim Alnabil'e sarılıp ağlamam, Efhem'den azar işitmem gerekiyordu. Hayatımızdaki tüm göstergeler “İyi günde-kötü günde, hastalıkta-sağlıkta, ölüm sizi ayırana dek birliktesiniz” dediği halde nasıl oldu da buğday tarlalarının ortasına gölgelik niyetine dikilen ağaçlar kadar bir başıma kaldım ben? Ama kader, olması gerekeni nadiren seçer zaten.

“Vazgeçmeyi bilmemek ölümcül bir günahtır.”

– Peter Drucker

20 Temmuz 2017, Perşembe

Bu gece Efhem de yok, Alnabil de... Ve 2017 senesinin şu uğursuz temmuz akşamında, yarım aklımın peşine düşüp geldiğim şu illet restoranda, küçük yüzü, küçük burnu, pörtlek gözleri ve faraş ağzı ile Bukle var. Restoranın top sahasını andıran geniş bahçesine, devasa çiçekliklerin ortasında kalmış kapıdan girdiğim anda gördü beni...

“Neli, Neli hayatım! Buradayım!”

Sanki onca yolu seni görmek için geldim ben. Ama çaresiz git-tim yanına...

“Merhaba Bukle.”

“Merhaba canım. Nasılsın şekerim?” Yerinden kalktı, öpüştük.

Canım, şekerim diye başladı söze ama inşallah bu tondan devam etmez. Zira, bu kadınla samimi olmak, bu gece isteyebileceğim en son şey...

“Bildiğin gibiyim Bukle... Sen nasılsın?” Bunu söylerken, omzunun üzerinden restoranın arka tarafındaki nispeten تنها masalara doğru bakıyordum. İçimden geçen basıp gitmek isteği ile mücadeleleydim.

“İyiyim valla ben de” dedi. Ve sonra sağ elini uzatarak yer gösterdi. “Biriyle buluşmayacaksan gel birlikte yiyeelim.”

Of! Buyurun cenaze namazına. Gerçi kırk iki yaşındayım ama Bukle’ye “Bi siktir git, senden başka insan mı kalmadı birlikte yemek yiyecek?” diyerek yoluma devam edecek ne medeni cesaretim ne de maddi birikimim var. Bukle de benim gibi mimar ve yollarımızın piyasada bir gün kesişebilme ihtimali, elimi kolumu bağlıyor.

“Rahatsız etmeyeyim.”

“Ay yok canım, ne rahatsız etmesi, geç otur.”

Uzanıp çantasını aldı ki sandalye boşalsın. İdam fermanı boy-nuna asılmış mahkûmun çaresizliği ile gösterdiği yere oturdum. Ne demiş atalarımız: “Tecavüz kaçınılmazsa, zevk almaya bak.” Garsona işaret ettim. “Oğlum, şarap getir.” Ayık kafa ile çekilmez bu kadın.

Şişenin dibi görüldüğünde, daha yemekler gelmemiştir. Garson çocuk diğer müşterileri bıraktı, gelip gidip Bukle’nin kadehini dolduruyordu. Ben de iyice zıkkımlanayım, kafayı kırayım, başka türlü dayanmam bu kadına diye düşünüyordum ama ne yaparsam yapayım onun kadar hızlı içemiyordum. Birinci kadehin yarısını ancak bitirebildim.

Tecrübeyle sabit; yapış yapış nemli bir yaz akşamında hazzetmediğin biri ile yemek zorunda kalmaktan daha kötü bir şey varsa, o da hazzetmediğin sarhoş biri ile yemek zorunda kalmaktır. Demek ki bu gece uzun olacak. Neresine içti o kadar şarabı, onu da bilmiyorum. Çok zayıf çünkü. Hastalıklı gibi. O anda aklımdan garip bir düşünce geçti; Bukle biri ile beraber olduğunda nasıl oluyordu acaba? Adamın penisinin vücuduna, ağırlık merkezinden geçen eksene paralel girmesi lazım. Kazara yamulur ve sırtına

veya karnına doğru yön değiştirirse, delip çıkar maazallah. Kadın değil mübarek, bildiğin çift çubuğu... Bukle zayıf ama ben de galiba ruh hastasıyım. Düşündüğüm şeylere bak.

İlk şişe bitti, ikinciye açtırdık.

Bukle, başının etrafını sarmalayan buklelerini sallayarak ve hipertiroidinin şişirdiği gözlerini daha da belerterek, şarkıya karar sesinden giremediği için meyanda iyice detone olan uvertürün kulak tırmalayan tonunda bir şeyler anlatıyordu. Kurban Bayramı'nda kesim sırası bekleyen koyunlar, etraflarındaki kalabalığın bayramlıkları ile ne kadar ilgililerse, ben de Bukle'nin anlattığı hikâye ile o kadar ilgiliydim. Ama Bukle mutluydu. Bu yaz akşamında ayaklarını sürüyerek geldiği kalabalık restoranın, yalnızlığını yüzüne vuran boş sandalyesine baka baka oturmak yerine, biri ile sosyalleşebildiği için sevinç içinde konuşuyordu:

“Yani başkası söylese, böyle bir şeye asla inanmazdım.”

Saklandığım beyin kıvrımlarımın arasından çıkıp masaya döndüm. Son cümleden anladığım kadarı ile yokluğumda metafiziğin sath-ı mailine girmişiz. İçimden “Hade lan!” diye geçti. Her içtiği fincandan fal kapatan ebemdi sanki. Gören de Oxford'da fizik profesörü sanacak. Pozitif bilimden başkasına inanmaz bir kadın... Kim bilir bu gece ipe sapa gelmez daha neler konuşacağız diye düşünürken, Bukle şarabın marifetiyle şimdiden pabuç kadar olmuş dilini ağzının içinde yuvarlayarak anlatmaya başladı:

“Özlem'i hatırladın mı? Bizden bir dönem küçüktü.”

Hatırlayamadım. Bukle'nin yakın arkadaşımıyış. Peki Melis'i tanıyor muymuşum? Yok, Melis de yok bende... Meğer Özlem'in mesai arkadaşımıyış. Benim bu kadınların kim olduğu hakkında zerre kadar fikrimin olmaması Bukle'yi durdurmaya yetti mi? Tabii ki hayır. Ama o saatlerde, yabancı birkaç kişinin maceralarını

ilgileniyormuş gibi yaparak dinlemenin dışında fazla bir sıkıntıım yoktu. Çünkü konu henüz Varka'ya gelmemişti.

Özlem, Melis, Özlem'in kocası ve Melis'in erkek arkadaşı birkaç sene evvel Bodrum'a tatile gitmişler. Melis'in erkek arkadaşı da mimarmış. Bizden iki dönem yukarıda mıymış neymiş?

Babam böyle yapardı. Birinden bahsetmeye başlamadan önce illa ki nereli olduğunu söylerdi. Bukle de dönemini söylüyordu.

“Bir gün sabaha karşı, kaldıkları evin kapısı güm güm çalınmış. Hava alacakaranlık. Melis'in erkek arkadaşı bakmış ki gelen, yazlarını ve kışlarını birlikte geçirerek büyüdüğü gençlik arkadaşı Varka.”

Bukle'nin ağzından “Var” ve “ka” hecelerinin birbiri ardına çıkmasını takiben, restoranda ne kadar tabak, bardak, vazo, küllük ve masaların üzerinde akla gelen başka ne varsa havalandı ve yüksek gölgeliği taşıyan ahşap kirişlerin hizasında birbirlerine çarpmaya başladı. Patlayan camlar, porselenler başımdan aşağı nisan yağmurları gibi dökülüyorlardı. Bir kısmı gözlerime doldu. Bir kısmını nefes alıp verirken yuttum. Kalanlar da derime saplandı. Gözlerimi kırparsam, pınarlarından yaş yerine kan akar korkusu ile dikkatimi Bukle'nin saçlarının arasında parıldayan kristallere verip, nefes bile almaktan korkarak dinlemeye devam ettim. Etrafımızda kopan kıyamet kadının umurunda bile değildi. Anlatıp duruyordu:

“İlkten, o vakte kadar bir yerde içti, kafayı iyice buldu ve feneri söndürmeye bunlara geldi sanmışlar. Bodrum'da olmayacak şey değil, biliyorsun.”

Bukle lafın burasına gelince, kendimi tutamayıp “Varka'nın soyadı ne?” diye sordum. Allahım ne olur Törek olmasın, ne olur Törek olmasın...